

ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

THE RELATIONSHIP BETWEEN SCHOOL PRINCIPALS COMPETENCY AND THE EFFECTIVENESS OF SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF ROI-ET PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 3

อุบลรัตน์ ชรารัตน์ *

หทัย น้อยสมบัติ **

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 2) ศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 372 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารสถานศึกษา มีสมรรถนะ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การทำงานเป็นทีม
2. ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ความพึงพอใจในงาน
3. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = .25

ABSTRACT

The purposes of this research were to investigate: 1) the school principals' competencies under the office of Roi-et Primary Educational Service Area 3; 2) the school effectiveness under the office of Roi-et Primary Educational Service Area 3, and 3) the relationships between the school principals' competencies and the effectiveness of schools under the office of Roi-et Primary Educational Service Area 3 as perceived by the school principals and the teachers. The samples were 372 school principals and teachers. The research instrument used for collecting data was a questionnaire. The statistical techniques employed in data analysis were percentage, mean, standard deviation, and Pearson Product Moment Correlation Coefficient. The research findings were as follows:

1. The school principals' competencies, as a whole, was at a high level. Considering in each aspect; the teamwork aspect was the highest score.
2. The school effectiveness, as a whole, was at a high level. Considering in each aspect; the job satisfaction was the highest score.
3. The school principals' competencies and the school effectiveness had a statistically significant positive relationship at the level of .01 ($r=.25$)

* นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

** ดร. อาจารย์ประจำหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คำสำคัญ : สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา, ประสิทธิภาพของสถานศึกษา

Keywords : School Principals Competency, Effectiveness of School

บทนำ

การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนและถาวรจำเป็นต้องพัฒนาคน เครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาคน คือ การศึกษา เพราะการศึกษาเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาคนให้มีประสิทธิภาพ และการศึกษาเป็นกระบวนการขั้นพื้นฐาน ที่รองรับการพัฒนาสังคม (รัชนิกร หงส์พันธ์, 2547 :1) การพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมปัจจุบัน สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมปัจจุบัน ทั้งนี้การศึกษาจะช่วยพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ทำให้คนรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543 : 1)

กระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารมาโดยตลอด โดยส่งเสริมการพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถในด้านการบริหารโดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จากการประเมินผู้บริหารสถานศึกษาปี พ.ศ. 2558 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา ยังขาดความเข้าใจถึงการปฏิรูปการศึกษาและบทบาทตนเอง จึงทำให้การแก้ปัญหาผู้เรียนมีความจำเป็น เน้นเฉพาะการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในขณะที่ปัญหาผู้เรียนยังไม่ได้รับการแก้ไข เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัญหาสุขภาพจิต ปัญหาความรุนแรง ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ฯลฯ ซึ่งเป็นผลมาจากกระแสโลกาภิวัตน์ ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม (คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553 : 13-14)

ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ผู้บริหารควรมีความไวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถและทักษะที่เรียกว่า สมรรถนะ (Competencies) ของบุคคลเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีสมรรถนะในการปฏิบัติงานและคุณลักษณะที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา (ธีระ รุญเจริญ, 2544 : 49) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญต่อทิศทางการดำเนินนโยบายทางการศึกษา ผู้บริหารที่มีความสามารถและสมรรถนะสูง มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในการดำเนินการทางการศึกษาไปในทิศทางที่มุ่งหวังย่อมเป็นผู้บริหารประสบความสำเร็จและสามารถพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลได้ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ, 2543 : 21)

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นส่วนสำคัญในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดความสำเร็จและตรงตามเป้าหมาย สมรรถนะเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ความสามารถ ทักษะและคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างผลงานให้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานคนอื่น ๆ (อารีวรรณ น้อยดี, 2553 : 15) โดยผู้บริหารสถานศึกษามีสมรรถนะตามกรอบแนวคิดการกำหนดสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 8 ด้าน ประกอบด้วย การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม การวิเคราะห์สังเคราะห์ การสื่อสาร และการจูงใจ การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร การมีวิสัยทัศน์ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2548 : 2) นับเป็นแนวคิดที่จะช่วยให้ผู้บริหารได้แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถและพฤติกรรมในการบริหารจัดการที่ส่งผลให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพตามเป้าหมาย และสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาจะช่วยทำให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานจนเกิดประสิทธิผล โดยผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่เป็นแกนหลักในการใช้สมรรถนะเพื่อให้เกิดประสิทธิผลของงาน (ชาติรี โพธิกุล, 2552 : 4)

ประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงความสำเร็จของสถานศึกษา ที่สามารถดำเนินงานด้าน ต่าง ๆ บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ โดยการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทำให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจและยอมรับ ทั้งนี้เกิดจากประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ที่สามารถใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหาร เพื่อโน้มน้าวให้ผู้ได้บังคับบัญชาปฏิบัติงานให้เกิดผลตามเป้าหมายที่วางไว้ (บุญตา ขาญขานี, 2552 : 51) ซึ่งสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล ควรเป็นสถานศึกษาที่มีผลสำเร็จของสถานศึกษาที่สามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อการพัฒนาและส่งผลให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจ (Hoy and Miskel, 2001 : 289-300)

ประสิทธิผลของสถานศึกษาเกิดจากการที่ผู้บริหารสถานศึกษา มีหน้าที่หลักในการบริหารจัดการในสถานศึกษา ตามกรอบอำนาจและหน้าที่ของกฎหมาย ให้สอดคล้องกับแนวทางในการพัฒนาให้บรรลุตามเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษา และก่อให้เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษา (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3, 2559 : 61)

เมื่อผู้บริหารเป็นตัวจักรสำคัญที่ทำให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษามีประสิทธิผล เนื่องจากเป็นผู้ดำเนินการ ด้านการบริหารด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและแผนการศึกษาของชาติ เป็นผู้รับ นโยบายโดยตรงและนำนโยบายจากกระทรวงศึกษาธิการไปปฏิบัติ และผู้บริหารจึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญและมีส่วนรับผิดชอบ อย่างใกล้ชิด ต่อการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิผลและบริหารสถานศึกษา ให้มีความก้าวหน้าและบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ส่วนการที่จะให้บุคลากรหรือเพื่อนร่วมงาน ร่วมมือกันทำงานได้ดีเพียงใดขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของการแสดงบทบาทการเป็นผู้นำของผู้บริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ความสามารถ หรือสมรรถนะ (Competency) ให้เหมาะสมกับตำแหน่ง เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษา เกิดความศรัทธาและยอมรับในการบริหาร ทั้งนี้ผู้บริหารต้องคอยกระตุ้นและควบคุมการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา สมรรถนะที่เป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลมีผลงานสูงกว่ามาตรฐาน หรือดีกว่าบุคคลทั่วไป ได้แก่ ความรู้ หรือสติปัญญา ทักษะการทำงาน หรือคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ช่วยให้เกิดผลสำเร็จที่เลิศในงานที่ปฏิบัติ ซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นได้ (สุกัญญา รัตมีธรรมโชติ, 2548 : 18)

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ซึ่งรับผิดชอบสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 211 สถานศึกษา ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎีประสิทธิผลของฮอย และมิสเกล (Hoy and Miskel, 2001 : 306) ได้ระบุว่าการศึกษา สถานศึกษา จะมีประสิทธิผลเพียงใด พิจารณาได้จากความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความพึงพอใจในงาน การขาดงาน อัตราการออกกลางคันของนักเรียน และคุณภาพทั่วไป นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการหลายท่าน เช่น กิปสัน และมา โยฮ์น (Gibson and Mahoney, 1988 : 27) ได้ศึกษาและกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลขององค์กร โดยมีเกณฑ์ความสามารถ ในการผลิต การพัฒนาและการอยู่รอดรวมอยู่ด้วย

ความสำคัญของการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้เกิดประสิทธิผล จำเป็นต้องอาศัยสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ทั้งนี้เพราะพื้นที่วิจัยดังกล่าวมีสัดส่วนสถานศึกษาตามขนาด อีกทั้งผู้วิจัยในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของบุคลากรในสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ได้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษานั้น มีความสำคัญต่อการพัฒนาสถานศึกษา การที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะบริหารจัดการให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ต้องอาศัยสมรรถนะของผู้บริหาร สถานศึกษาในหลาย ๆ ด้าน มากน้อยเพียงใด และสมรรถนะมีความสัมพันธ์กันอย่างไรกับประสิทธิผลของสถานศึกษา เพราะผู้บริหารต้องมีสมรรถนะ หรือความรู้ความเข้าใจในแนวคิดและหลักการและนำไปปฏิบัติ จึงส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 ในปีการศึกษา 2559 จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา 211 คน และครูผู้สอน 1,970 คน รวมจำนวน 2,181 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3, ข้อมูล 10 มิถุนายน 2559)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 จำนวน 372 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และ มอร์แกน (Krejcie and Morgant, อ้างถึงในบุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2553 : 34 - 35) โดยสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดโรงเรียนเป็นฐานเทียบสัดส่วนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1.2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgant, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2553 : 34 - 35) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 372 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 50 คน และครูผู้สอนจำนวน 322 คน

1.2.2 แบ่งสัดส่วนโรงเรียนตามขนาดโรงเรียน เป็น 3 ระดับ คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ได้จำนวนครูและผู้บริหารตามสัดส่วนของขนาดโรงเรียน

1.2.3 สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามต้องการ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษา
ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 จำนวน 40 ข้อ ตามกรอบแนวคิด ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) กำหนด (2548 : 433-444) ประกอบด้วย 8 สมรรถนะ คือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การพัฒนา ตนเอง การทำงานเป็นทีม การวิเคราะห์และสังเคราะห์ การสื่อสารและการจูงใจ การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร และการมีวิสัยทัศน์ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา จำนวน 23 ข้อ พิจารณาได้จากผลสำเร็จ ใน 5 ด้าน ซึ่งเป็นเกณฑ์การประเมินความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนในเชิงระบบตามทัศนะของ Hoy and Miskel (2001 : 289-300) ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านอัตราการออกกลางคัน ด้านความพึงพอใจในงาน ด้านการขาดงาน และด้านคุณภาพทั่วไป แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับดังนี้

3.1 ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในการดำเนินการวิจัย

3.2 ผู้วิจัยประสานกับผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษา และการรับแบบสอบถามคืน นำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์และส่งแบบสอบถามเพื่อการวิจัย โดยผู้วิจัยเดินทางไปส่ง และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง โดยโทรนัดหมายไว้ล่วงหน้าก่อนเดินทางไปรับแบบสอบถามคืนภายใน 15 วัน

3.3 นำแบบสอบถามที่รวบรวมมาได้ 372 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ของการตอบแบบสอบถามและนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรที่ศึกษา 2 ตัวแปร ได้แก่ สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา (X) และประสิทธิผลของสถานศึกษา (Y) นำข้อมูลที่ได้ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) มาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ในการคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ มีขั้นตอน ดังนี้

4.1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามของ ตอนที่ 1 โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) โดยเสนอในรูปแบบตาราง

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) รายด้านและรายการรวมโดยกำหนดการแปลผลช่วงคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์แนวคิดของ (ภัทรพร เกษสังข์, 2549 : 109)

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และใช้เกณฑ์ ในการแปลความหมายตามแนวคิดของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 103)

4.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาและระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยใช้สถิติหาความสัมพันธ์ของเพียร์สัน

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ประมวลผลของข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้สถิติตามหัวข้อการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

5.1 สถิติพื้นฐาน

5.1.1 การแจกแจงความถี่ และการหาค่าร้อยละ

5.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

5.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 สถิติหาคุณภาพของเครื่องมือ หาความเชื่อมั่นใช้สูตรการหาประสิทธิผลของครอนบาค Cornbach' Alpha Coefficient (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551 : 95)

5.3 สถิติหาความสัมพันธ์ของเพียร์สัน (สมนึก ภัททิยธนี, 2549 : 254)

สรุปผล

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการทำงาน เป็นทีมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์และด้านการสื่อสารและการจูงใจ ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การมีวิสัยทัศน์

2. ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยประสิทธิผลของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าความพึงพอใจในงาน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านอัตราการออกกลางคันของนักเรียน ด้านคุณภาพโดยทั่วไป ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการขาดงาน

3. สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยรวม ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปรผลระดับความคิดเห็นที่มีต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
การมุ่งผลสัมฤทธิ์	4.19	0.68	มาก
การบริการที่ดี	4.06	0.72	มาก
การพัฒนาตนเอง	4.15	0.62	มาก
การทำงานเป็นทีม	4.28	0.64	มาก
การวิเคราะห์และสังเคราะห์	4.16	0.64	มาก
การสื่อสารและการจูงใจ	4.19	0.61	มาก
การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร	4.04	0.61	มาก
การมีวิสัยทัศน์	3.81	0.45	มาก
โดยรวม	4.11	0.62	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความคิดเห็นที่มีต่อสมรรถนะโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกสมรรถนะอยู่ในระดับมากโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีม รองลงมา คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์และด้านการสื่อสารและการจูงใจ ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การมีวิสัยทัศน์ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปรผลความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

ประสิทธิผลของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	3.89	0.45	มาก
2. ความพึงพอใจในงาน	4.33	0.64	มาก
3. การขาดงาน	3.00	0.42	ปานกลาง
4. อัตราการออกกลางคันของนักเรียน	4.30	0.67	มาก
5. คุณภาพโดยทั่วไป	4.10	0.60	มาก
เฉลี่ยรวม	3.92	0.64	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าความพึงพอใจในงานมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านอัตราการออกกลางคันของนักเรียน ด้านคุณภาพโดยทั่วไป ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการขาดงาน

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ดังตาราง 3

ตาราง 3 ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา	ประสิทธิผลของสถานศึกษา					
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์					
	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ความพึงพอใจในงาน	การขาดงาน	อัตราการออกกลางคันของนักเรียน	คุณภาพโดยทั่วไป	Total Y
การมุ่งผลสัมฤทธิ์	.29**	.42**	.21*	.13	.28**	.13
การบริการที่ดี	.18	.17	.23*	.34**	.46**	.35**
การพัฒนาตนเอง	.20**	.26**	.18	.32**	.13*	.48**
การทำงานเป็นทีม	.07	.26**	.14	.28**	.16*	.14
การวิเคราะห์และการสังเคราะห์	.03	.17	.17	.26**	.24*	.37**
การสื่อสารและการจูงใจ	.24**	.15	.04	.26**	.23*	.51**
การพัฒนาศักยภาพบุคลากร	.22*	.26**	.13	.10	.42**	.23*
การมีวิสัยทัศน์	.20*	.01	.01	.23*	.26**	.02
Total X	.50**	.56**	.98	.10	.20*	.25**

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เห็นว่าสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีทิศทางความสัมพันธ์ในทางบวกและมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = .25

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา รายสมรรถนะกับประสิทธิผลของสถานศึกษา พบว่าสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการวิเคราะห์การสังเคราะห์ ด้านการสื่อสารและการจูงใจ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีทิศทางความสัมพันธ์ในทางบวกและมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = .35 - .51

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นรายด้านกับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยรวมพบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษารายด้านมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ในระดับต่ำ ($r = .35 - .51$) คือ ด้านการบริการที่ดี ($r = .35$) ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ($r = .37$) ด้านการพัฒนาตนเอง ($r = .48$) ด้านการสื่อสารและการจูงใจ ($r = .53$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของสถานศึกษา เป็นรายด้านกับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม พบว่าประสิทธิผลของสถานศึกษารายด้านมีความสัมพันธ์สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ในระดับต่ำ (.50 - .56) คือ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($r = .50$) และด้านความพึงพอใจในงาน ($r = .56$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 มีประเด็นควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. ความคิดเห็นที่มีต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ในมาตรา 35 กำหนดให้สถานศึกษา เป็นนิติบุคคล ทำให้สถานศึกษา มีความคล่องตัว มีอิสระ มีความเข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริรัตน์ แก้วสมบัติ (2553 : 79-80) ที่ได้วิจัยเรื่องความสัมพันธ์ของการทำงานเป็นทีมของครูกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การทำงานเป็นทีมโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยการนำทีมของครูในสถานศึกษาเป็นการทำงานร่วมกันอย่างเป็นกันเอง ช่วยเหลือเกื้อกูลกันรวมถึงความสามัคคี เสียสละ มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด จึงทำให้บุคลากรในสถานศึกษา ยอมรับความคิดเห็นของคนอื่นที่แตกต่างจากตนเองได้ และภายในสถานศึกษามีความยอมรับในความคิดเห็นของทีมงาน และปฏิบัติตามมติของกลุ่ม โดยมีเป้าหมายในการทำงานเดียวกัน หรือมีแนวคิดที่มุ่งทำเพื่อส่วนรวม

2. ความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าประสิทธิผลของสถานศึกษาด้านความพึงพอใจในงาน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการอย่างมีระบบ เพื่อให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อยกระดับคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นารี เต่าสุวรรณ (2554 : 84-85) ทำการวิจัย เรื่องรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะและความพึงพอใจในงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ซึ่งผลการวิจัย พบว่าการบริหารจัดการโดยใช้กระบวนการความพึงพอใจในงาน ของผู้บริหารสถานศึกษาเข้ามามีส่วนช่วยในการพัฒนางาน เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งความพึงพอใจในงานที่จะต้องปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน การบริหารจัดการ การนิเทศภายในอย่างเป็นระบบล้วนเป็นของผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นจุดหมายหลักของสถานศึกษาเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จ ความสามารถในด้านการบริหารด้านการเรียนการสอน เป็นงานที่ส่งผลต่อระบบการประกันคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษา

3. สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลในการบริหารงานของสถานศึกษา โดยรวมในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบัน ต้องเป็นผู้มีสมรรถนะเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนดไว้ มีการติดตามผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพให้เกิดประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิมล ศรียงค์ (2553 : 73-80) ได้วิจัยความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัย พบว่าสมรรถนะผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่าด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการวิเคราะห์สังเคราะห์ และด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับสูง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำสมรรถนะไปเพิ่มประสิทธิผล ในการบริหารงานของสถานศึกษา
- 1.2 สามารถนำผลการวิจัยไปจัดทำหลักสูตร เพื่ออบรมผู้บริหารสถานศึกษา สัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือเพื่อเพิ่มหรือคงสมรรถนะให้สูงขึ้น

1.3 ความคิดเห็นที่มีต่อระดับสมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในจำนวน 8 สมรรถนะ ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาสมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีมให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะนำมาประยุกต์ใช้จนทำให้เกิดให้เกิดการปฏิบัติงานของเพื่อนร่วมงานที่มีประสิทธิภาพ จนเกิดประสิทธิผลที่น่าพึงพอใจ ทั้งต่อผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน และผู้รับบริการ

1.4 ความคิดเห็นที่มีต่อระดับของสมรรถนะ ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดใน 8 สมรรถนะ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรเพิ่มสมรรถนะด้านการมีวิสัยทัศน์ ให้ด้านมาตรฐานตามเกณฑ์ของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยการศึกษาความตามเกณฑ์ ผู้บริหารมีการใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์หรือทิศทางการพัฒนาองค์กร ผู้บริหารมีความทันสมัยและสร้างสรรค์วิสัยทัศน์หรือทิศทางการพัฒนางาน และสอดคล้องกับนโยบายขององค์กรที่สังกัดผู้บริหารมีความเป็นรูปธรรม ความเป็นไปได้หรือโอกาส ความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ ผู้บริหารมีการยอมรับการเปลี่ยนแปลงเทคนิควิธีการ เมื่อสถานการณ์แวดล้อมเปลี่ยนไป ผู้บริหารมีการเปิดโอกาสให้บุคลากรและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อนำเสนอข้อมูลมาปรับปรุงพัฒนาสมรรถนะด้านการมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร โดยพิจารณาถึงประสิทธิผลของสถานศึกษาที่จะได้รับ

1.5 ผลการวิจัย พบว่าสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาในทางบวก ซึ่งมีผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้บริหารระดับสูงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งให้การสนับสนุนปัจจัยนำเข้าที่เหมาะสมกับการจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษา อีกทั้งควรเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการจัดการศึกษาอย่างจริงจัง เพื่อให้สถานศึกษาขนาดเล็กสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาและเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาในขนาดที่แตกต่างกัน และควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

2.2 ควรมีการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีการเชิงคุณภาพ ควบคู่ไปกับการดำเนินการวิจัยในแต่ละสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา และเก็บข้อมูลอย่างหลากหลายวิธี เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกอย่างครอบคลุมในการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่วิจัย อันจะทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลเชิงลึกและเกิดประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัย และสะท้อนสภาพความเป็นจริงมากขึ้น

2.3 ควรศึกษาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา และดัชนีประสิทธิผลของสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิผลเป็นอเนกประสงค์ เปรียบเทียบกับสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มประชากร ในการวิจัยเพื่อที่จะได้นำผลที่ได้มาเป็นต้นแบบในการปรับปรุงพัฒนายกระดับสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

รายการอ้างอิง

- กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. (2559). *แผนการบริหารจัดการสถานศึกษาในสังกัด*. ร้อยเอ็ด: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3
- คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2553). *การนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาติรี โพธิกุล. (2552). *สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศษ.ม. (สาขาบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีระ รุญเจริญ. (2544). *การบริหารเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: เอลโล่การพิมพ์.
- นารี เต่าสุวรรณ. (2554). *รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะและความพึงพอใจในงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ภัทรพร เกษสังข์. (2549). *การวิจัยทางการศึกษา*. เลย: คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- รัชนิกร หงส์พนัส. (2547). *การเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก : ความหมายสู่การเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. วารสารมนุษยศาสตร์ปริทรรศน์ ปีที่ 26 ฉบับที่ 1 หน้า 44-53*

- สมนึก ภัททิยธนี. (2549). *การวัดผลการศึกษา*. กทม. : ประสานการพิมพ์.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2551). *ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กทม. : ประสานการพิมพ์
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ. (2543). *สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพผู้บริหาร*. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี
- สิริรัตน์ แก้วสมบัติ. (2553). *ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สุวิมล ศรียงค์. (2553). *ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). เลย: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ ฯ : พริกหวาน กราฟฟิค จำกัด.
- อารีวรรณ น้อยดี. (2553). *การศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยา เขต 1 และ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- Gibson,C.and D.Mahoney. (1998). *Predictor of Jop Satis Faction and Organizations ComitmentService Organizations*. New Jersey : Practice-Hall.
- Hoy, W.K. & Miskel, C.G. (2001). *Educational Administration : Theory. Research. & Praticle*. 4th ed. New York: McGraw-Hill.